

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/2/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5320010104
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2022:5320010104.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudkýň JUDr. Moniky Liptákovej a JUDr. Marcely Malatkej, na verejnom zasadnutí konanom 17. marca 2022 prejednal odvolanie obžalovaného a prokurátora podané proti rozsudku Okresného súdu Čadca, sp. zn. 1T/30/2020 z 22.9.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), f), ods. 3 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Čadca, sp. zn. 1T/30/2020 z 22.9.2021 v časti: vo výroku o treste odňatia slobody a vo výroku o náhrade škody.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por.
obžalovaného Z. I., nar. XX.X.XXXX v Y., trvale bytom Y., ul. B.
C. XXXX/XX, okr. Y., t.č. vo výkone trestu
v ÚVTOS Ilava,

o d s u d z u j e :

Podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného na výkon trestu zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Čadca bol obžalovaný Z. I. uznaný za vinného zo spáchania prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe že,

v presne nezistený deň v mesiaci august 2019, v meste Žilina, časť Zádubnie, prevzal od O. I. na základe jeho žiadosti finančné prostriedky predstavujúce odmenu za vykonanú prácu na rekonštrukcii chaty v sume 1.068,50 €, ktoré mal odovzdať B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. - V. XXXX, v sume 510,- € a M. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. v sume 558,50 € v meste Čadca, okres Čadca bezprostredne po ich prevzatí, čo však neučinil, menovaným peniaze neodovzdal, ale si ich ponechal a použil ich pre svoju potrebu, na úhradu vlastných dlhov, čím O. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. E. XXX, O. K., spôsobil škodu v sume 1.068,50 €.

Za tento trestný čin bol obžalovaný odsúdený podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. súd obžalovaného zaradil na výkon trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť škodu poškodeným B. Z., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., V. XXXX, v sume 510,- €, M. M., nar. XX.XX.XXXX a M. M., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, v sume 558,50 €.

Proti tomuto rozsudku podali riadne a včas odvolania obžalovaný Z. I. aj prokurátor.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že súdeného trestného činu sa nedopustil. V okolnostiach danej veci poukázal na základnú zásadu in dubio pro reo, v zmysle ktorej malo byť rozhodnuté aj v jeho trestnej veci. V trestnom práve platí, že vina musí byť náležitým spôsobom a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Je toho názoru, že rozhodnutie okresného súdu je neakceptovateľné a nezákonné. V priebehu trestného konania vyvstalo niekoľko nezrovnalostí z výpovedí samotných svedkov. Primárne svedok O. I. najskôr uvádzal, že predmetné osoby pracovali pre neho a on ich aj riadnym spôsobom vyplácal. Vo svojej výpovedi uvádzal, že v deň výplaty neprišli poškodení Z. a M. na stavbu, a preto dal peňažné prostriedky I.. Následne už M. so Z. ku nemu na stavbu neprišli. Toto nedáva logiku, prečo by M. so Z. ďalej pre I. nepracovali, keď by dostávali riadne mzdu a boli by spokojní. Taktiež je nelogické, prečo by išiel I. vyplácať svojich zamestnancov práve v čase, keď títo neboli na stavbe. Z toho jednoznačne vyplýva, že I. sa snažil využiť jeho trestnú minulosť, o ktorej mal bohaté vedomosti a taktó sa snažil zbaviť svojich záväzkov voči M. a Z.. Výplatu im mohol dať aj kedykoľvek inokedy a mohol taktó vyriešiť celú situáciu. Aj z výpovedí Z. a M. vyplýva, že im I. uviedol, že peniaze poslal na účet jeho dcéry, čo je absolútna lož, pretože na účet jeho dcéry nič neposlal. Taktiež svedok M. uviedol, že obaja motali, to znamená, že aj I. motal zrejme v úmysle, aby nemusel vyplatiť ich mzdu. Takéto tvrdenie je absolútne nelogické, pretože najskôr aj v prípravnom konaní I. uvádzal, že záväzok voči Z. a M. zostáva na ňom, teda že on ho vyplatí, lenže do dnešného dňa nevyplatil tento záväzok za vykonanú prácu. Pozoruhodné je to, že Z. s M. pracovali u I. bez akejkoľvek zmluvy, či dohody o vykonaní práce, tzn., že vykonávali čiernu prácu, nad čím sa nikto nepozastavil. V tejto súvislosti poukázal aj na výpovede I. na hlavnom pojednávaní, ktorý vypovedal rozdielne oproti prípravnému konaniu. Je zvláštne, keď I. uvedie, že konaním I. neutrpel žiadnu škodu, predsa ak to boli jeho zamestnanci, ktorých zamestnával a ako aj sám uviedol aj vyplácal, tak teda prečo im do dnešného dňa nevyplatil mzdu a prečo si ju potom neuplatnil od neho. Nevznikla mu žiadna škoda, pretože jemu žiadne finančné prostriedky nedal. Čo sa týka jeho výpovede v prípravnom konaní, túto zdôvodnil, že bol počas výpovede v zlom psychickom stave, bol vypočúvaný v ústave na výkon trestu odňatia slobody, pričom je nesporné, že nebol spôsobilý výsluchu a následne toto aj náležitým spôsobom odôvodnil v podanom odpore a uviedol na pravú mieru na hlavnom pojednávaní. Zdôraznil tiež, že z výpovedí M. jednoznačne vyplynulo, že jednal s I. a I. bol jeho obchodný partner, a teda jemu mal I. vyplácať peniaze a s ním nebol v žiadnom vzťahu. To isté skonštatoval aj Z.. Je preto toho názoru, že v predmetnom konaní I. sústavne zavádzal a klamal, pričom na základe takejto dôkaznej situácie nemôže byť uznaný vinným, keďže sa žiadneho skutku nedopustil. Podotkol tiež, že v čase, kedy mu údajne mal dať I. finančné prostriedky, sa už v Zádubní nepracovalo a pracovalo sa vo Vrchteplej, čo potvrdil aj I. vo svojej výpovedi. Táto skutočnosť vyplýva aj z výpovedí I., Z., M.. Táto konštrukcia, kde sa mali odovzdať finančné prostriedky, sa už teda nezakladá na pravde a je z nej zrejmé, že zo strany I. dochádza ku klamstvu. Nezakladá sa ani na pravde, že finančné prostriedky poslal I. na účet jeho dcéry. Nemôže byť uznaný vinným len z dôvodu jeho trestnej minulosti, je to neprípustné. Súd musí vyhodnotiť vykonané dôkazy jednotlivo a všetky vo vzájomných súvislostiach. Cíti sa byť nevinný a vinu popiera. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a aby ho sám spod obžaloby oslobodil, resp. aby vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor podal odvolanie proti výroku o treste a výroku o náhrade škody. S rozhodnutím súdu, pokiaľ ide o výšku uloženého trestu sa nemožno stotožniť. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 34 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Je toho názoru, že u obžalovaného neprichádza do úvahy aplikácia ani jednej poľahčujúcej okolnosti. Pokiaľ ide o priťažujúce okolnosti uvedené v § 37 Tr. zák., tak u obžalovaného prichádza do úvahy aplikácia priťažujúcej okolnosti v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák., t.j. existencia predchádzajúcich odsúdení za trestný čin. Z odpisu z registra trestov, v ktorom má obžalovaný 14 záznamov, je zrejmé, že obžalovaný bol za obdobnú majetkovú trestnú činnosť opakovane odsúdený. Rovnako je nutné poukázať na ustanovenie § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. V prípade súdeného prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák., kde je zákonná trestná sadzba trestu odňatia slobody vo

výmere do 2 rokov, by tak dolná hranica trestnej sadzby predstavovala hodnotu 8 mesiacov, a teda obžalovanému mal byť uložený nepodmienečný trest odňatia slobody minimálne vo výmere 8 mesiacov. Uložený trest vo výmere 4 mesiace predstavuje nezákonný trest, uložený pod dolnú hranicu zvýšenej trestnej sadzby. Nemožno sa stotožniť ani s rozhodnutím súdu, pokiaľ ide o určenie povinnosti náhrady škody. Je zrejmé, že obžalovaný prevzal finančné prostriedky od O. I., ktoré mal odovzdať M. M. a B. Z.. Je tak nesporné, že ide o peniaze O. I. a nie o peniaze M. M. a B. Z., aj keď im boli určené. Spreneverou finančných prostriedkov teda nezanikla pohľadávka menovaných voči O. I. a nevznikla pohľadávka voči obžalovanému. Menované osoby, resp. dedičia stále môžu požadovať peniaze výlučne od O. I., lebo si svoj záväzok voči nim nesplnil a nemusí ich zaujímať, že O. I. zveril peniaze, im určené, nespôľahlivej osobe. O. I. sa nemôže zbaviť záväzku tvrdením, že peniaze poslal uvedeným osobám prostredníctvom obžalovaného a nemôže na neho odkázať B. Z., či M. M., aby si od neho peniaze vymáhali. Vzhľadom na uvedené mal preto súd zaviazať obžalovaného k náhrade škody O. I., ktorý je jediným poškodeným. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie, resp. aby sa vo veci rozhodol tak, že obžalovanému uloží trest odňatia slobody prísnejší v zákonnej trestnej sadzbe a rozhodol aj o náhrade škody v zmysle vyššie uvedeného návrhu.

Obžalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu prokurátora prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že sa s ním v žiadnom prípade nestotožňuje. Cíti sa nevinný a z tohto dôvodu aj podal odvolanie proti rozsudku, ktoré aj náležitým spôsobom odôvodnil. Zastáva názor, že sa žiadneho trestného činu nedopustil. K tomu, že sa mal dopustiť trestného činu nenasvedčujú žiadne priame ani nepriame dôkazy a cíti sa nevinný. Keďže nespáchal trestný čin, nemožno ani aplikovať zásadu, podľa ktorej pri prevažujúcich priťažujúcich okolnostiach dochádza k zvyšovaniu spodnej hranice trestnej sadzby. Keďže je nevinný, nemôžu u neho prevažovať ani priťažujúce okolnosti a teda nemožno ani zvyšovať spodnú hranicu trestnej sadzby. Čo sa týka druhej časti odvolania prokurátora ohľadne povinnosti náhrady škody, s týmto tvrdením prokurátora sa v celom rozsahu stotožňuje. Akcentuje, že je nevinný, teda žiadnu škodu nemôže nahrádzať. V tejto súvislosti poukázal na vyjadrenia samotného O. I., ktorý na hlavnom pojednávaní konanom dňa 2.12.2020 uviedol, že nežiada náhradu škody, nakoľko je to zbytočné. Keď je obžalovaný vo výkone trestu odňatia slobody, on rezignoval. On poškodeným peniaze nevyplatil. Podľa jeho názoru je nesporné, že z postoja O. I. vyplýva, že celá argumentácia ako aj podanie trestného oznámenia je snaha, aby O. I. nemusel vyplácať B. Z. a dedičom po nebohom M. M. finančné prostriedky, o ktoré ich on ukrátil, pričom s vedomosťou jeho trestnej činnosti sa snažil toto celé na neho našíť. Preto sa stotožňuje s argumentáciou prokurátora, že škoda nemohla vzniknúť B. Z. a M. M., ale ani O. I., lebo mu nikdy finančné prostriedky nevyplatil za tým účelom, aby vyplácal jeho zamestnancov. Toto je nelogické, pretože boli zamestnanci O. I. a nie jeho. Zdôraznil, že sa nedopustil trestného činu opísaného v obžalobe.

Na podklade podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého rozsudku, ako i správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, v časti týkajúcej sa výroku o náhrade škody; odvolanie prokurátora je v celom rozsahu dôvodné.

Treba stručne pripomenúť, že Okresný súd Čadca rozsudkom, sp.zn. 1T/30/2020 z 2.12.2020 obžalovaného Z. I. postupom podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry v Čadci, sp.zn. Pv 617/19/5502 zo dňa 12.3.2020, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák.

Na základe odvolania podaného prokurátorom Krajský súd v Žiline uznesením, sp.zn. 3To/22/2021 z 24.6.2021, napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti,

ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami. Aj podľa názoru krajského súdu odsudzujúci výrok prvostupňového súdu je správny, zákonný a má dostatočnú oporu vo vykonaných dôkazoch. Okresný súd v konaní postupoval tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Starostlivo objasňoval okolnosti svedčiace proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech. Vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne. V odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti a prečo vzal za dokázané a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, taktiež akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, krajský súd nemá žiadne pochybnosti, že súdený skutok sa stal a že ho spáchal obžalovaný Z. I.. V tomto smere okresný súd veľmi výstižne a presvedčivo v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, na základe akých dôkazov a zistení z nich vyplývajúcich dospel k záveru o vine obžalovaného. Na takomto základe potom okresný súd vyvodil z dôkazov o podstate súdených trestných činov zistenia, ktoré sú správne.

Dôvody napadnutého rozsudku sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Odvolací súd znovu pripomína, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu a pri existencii vysoko kvalifikovaného rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolaciemu súdu nezostáva nič iné, len v podrobnostiach poukázať na veľmi správne a erudované dôvody, na ktorých okresný súd založil svoje odsudzujúce rozhodnutie.

Krajský súd ďalej poznamenáva, že pokiaľ sa skutkové závery prvostupňového súdu zakladajú na vnútornom presvedčení, získanom po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu a tieto závery boli vyvedené na podklade úplného zistenia skutočného stavu veci a úvahám, ktorými sa k takýmto záverom došlo, nemožno vytknúť nedôslednosť alebo vnútorné rozpory, nemožno im potom v prospech obžalovaného úspešne odporovať odvolaním len preto, že súd mohol dospieť aj k iným záverom, keby sa bol spravoval inými úvahami.

Súd prvého stupňa sa zaoberal a vysporiadal s návrhmi na dokazovanie, skutkovou a právnou argumentáciou strán v konaní pri dodržaní princípov kontradiktórnosti konania. Skutočnosť, že odvolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi názormi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže sama o sebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Krajský súd po preskúmaní hodnotenia dôkazov vykonaných okresným súdom nezistil, že by súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov nepostupoval podľa zákona v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. a vykonané dôkazy by vyhodnotil jednostranne v neprospech obžalovaného.

Právna kvalifikácia súdeného skutku ako prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 Tr. zák. aj podľa názoru krajského súdu zodpovedá správnym úvahám súdu prvého stupňa v tomto smere a všetkým zákonným predpokladom na posúdenie prejednávanych skutkov práve podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení.

Odvolací súd v posudzovanom prípade ďalej zdôrazňuje, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

K odvolacím námietkam obžalovaného treba podotknúť, že nejde o nové, doposiaľ neuvádzané jeho obranné tvrdenia, ale už v priebehu konania opakované námietky, s ktorými sa v súlade so stavom veci a zákonom vysporiadal už súd prvého stupňa vo svojom podrobnom a výstižnom odôvodnení.

Obžalovaný primárne namieta v podrobnom odvolaní hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa a predkladá odvolaciemu súdu vlastné hodnotenie dôkazov a vlastné predstavy záverov, ktoré mali vyplynúť z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní.

Legitímnym dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého rozsudku nemôže byť len nové prejednanie veci súdom prvého stupňa a bez ďalšieho rozhodnutie podľa predstáv jednej zo strán v konaní - v prejednávanej veci odvolateľa. Odvolací súd nezistil, že hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa nebolo založené na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj v ich súhrne. Nezistil, že skutkové zistenia súdu prvého stupňa nie sú logicky odôvodnené. V dôsledku tohto zistenia nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že odvolateľ na základe svojho presvedčenia hodnotí tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamena ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podstata súdnej trestnej činnosti obžalovaného podľa obžaloby spočíva v tom, že v presne nezistený deň v mesiaci august 2019, v meste Žilina, časť Zádubnie, prevzal od O. I. na základe jeho žiadosti finančné prostriedky predstavujúce odmenu za vykonanú prácu na rekonštrukcii chaty v sume 1.068,50 EUR, ktoré mal odovzdať B. Z. v sume 510,- EUR a M. M. v sume 558,50 EUR, čo však neučinil, menovaným peniaze neodovzdal, ale si ich ponechal a použil ich pre svoju potrebu, na úhradu vlastných dlhov.

Obžalovaný sa v prípravnom konaní k spáchanému skutku priznal a uviedol, že skutok, za ktorý mu bolo vznesené obvinenie, spáchal, teda je pravdou to, čo mu je kladené za vinu v uznesení o vznesení obvinenia, vyjadril ľútosť nad svojím konaním, pričom prejavil ochotu uhradiť škodu poškodeným, ďalej sa odmietol k veci vyjadriť. Na hlavnom pojednávaní toto priznanie negoval, vyjadril sa, že neexistuje žiadny doklad o tom, že peniaze pre M. M. a B. Z. prevzal, resp. že by mu boli poslané na účet. Poprel aj vyjadrenie, že by sa poškodeným priznal, že pre nich prevzal od O. I. peniaze. Ako jediný dôvod na zmenu výpovede uviedol, že v čase výsluchu v prípravnom konaní sa liečil u psychiatra na depresie, čo ovplyvnilo jeho výpoveď.

Všeobecne treba pripomenúť, že výpoveď obžalovaného je dôkazom rovnocenným s ostatnými dôkazmi. Obsah výpovede obžalovaného je zároveň formou jeho obhajoby, pričom krajský súd neopomína, že obžalovaný sa môže brániť spôsobom, ktorý uzná za vhodný, a teda i tvrdeniami, ktoré sa nezakladajú na pravde. Pravdivosť tvrdení obžalovaného je však potrebné vyvrátiť procesne relevantnými dôkazmi a zistením skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a ktoré zároveň vyvracajú výpoveď a obhajobu obžalovaného.

Je pochopiteľné, že obžalovaný popiera spáchanie súdeného skutku. Využíva tak svoje zákonné právo hoci aj beztrestne klamať. Výpoveď obžalovaného musí súd vždy posudzovať s rešpektom a s ohľadom aj na to, že môže uvádzať nepravdu a tú prezentovať ako jedinú pravdu - svoju. Preto je vždy v prioritnom záujme obžalovaného predložiť súdu svoje alibi, a tak dodať svojim vyjadreniam „punc úplnej pravdivosti“. Obžalovaný však v priebehu trestného konania neuviedol žiadne také podstatné argumenty, ktoré by celkom nepochybné mohli výrazne spochybníť výpovede troch „korunných“ svedkov.

Krajský súd je toho názoru, že zmenená výpoveď obžalovaného je spochybnená zákonnými výpoveďami svedkov O. I., B. Z. a M. M. z prípravného konania aj hlavného pojednávania. V tejto súvislosti odvolací súd stručne poznamenáva, že poškodený O. I. jednoznačne potvrdil, že obžalovanému odovzdal finančné prostriedky v sume 1068,50 EUR pre B. Z. a M. M. ako odmenu za vykonanú prácu pri rekonštrukcii chaty a za práce na požiarnej zbrojnici. Keď mu B. Z. a M. M. volali, že kedy dostanú zvyšok

výplaty, oznámil im, že peniaze poslal po I. a menovaní mu uviedli, že obžalovaný im nič nedal. Keď sa osobne obžalovaného pýtal, z akého dôvodu nedal peniaze Z. a M., uviedol mu, že im dá peniaze neskôr, že teraz ich už nemá, že ich minul, že ich použil na úhradu dlhov. Viackrát obžalovaného urgoval o zaplatenie, on sa len vyhovárал, že nemá peniaze. Potvrdil tiež skutočnosť, že Z. a M. mu viackrát telefonicky volali ohľadne vyplatenia peňazí. Je si vedomý toho, že záväzok voči Z. a M. ostáva na ňom. Svedok B. Z. vypovedal, že spoločne s M. viackrát telefonicky kontaktovali obžalovaného, prečo im nevyplatil peniaze, ktoré dostal od O. I., na čo im obžalovaný uviedol, že peniaze nedostal, potom uviedol, že peniaze dostal, ale stále odkladal termín vyplatenia, že nemal čas, že má iné výdavky, iné problémy, dlhy. Svedok M. M. na hlavnom pojednávaní rovnako potvrdil, že O. I. im uviedol, že peniaze dal obžalovanému, ktorý im ich neodovzdal.

Podľa názoru krajského súdu poškodený O. I. v konaní pred okresným súdom logicky odôvodnil zmenu svojich výpovedí oproti výpovediam z prípravného konania. Práve naopak, zmenenú výpoveď obžalovaného, resp. jeho obhajobu, je potrebné vyhodnotiť ako nehodnovernú aj s poukazom na tzv. špeciálnu recidívu obžalovaného, ktorá vyplýva z odpisu z registra trestov, v ktorom má obžalovaný podľa zistení odvolacieho súdu 11 záznamov, najmä za úmyselnú trestnú činnosť majetkového charakteru. V troch prípadoch bol obžalovaný odsúdený za trestný čin sprenevery podľa § 248 Tr. zák., účinného do 1.1.2006. V šiestich prípadoch bol obžalovaný odsúdený za trestný čin podvodu podľa § 250 Tr. zák., účinného do 1.1.2006 aj podľa § 221 Tr. zák., účinného od 1.1.2006. Odvolací súd uzatvára, že obžalovaný hodnoverným spôsobom nevyvrátil tvrdenia troch svedkov o tom, že O. I. obžalovanému odovzdal finančné prostriedky v sume 1068,50 EUR pre B. Z. a M. M. ako odmenu za vykonanú prácu. Obžalovaný hodnoverným spôsobom nevyvrátil ani tvrdenia menovaných svedkov o tom, že samotný obžalovaný sa im ku tejto skutočnosti priznal a potvrdil, že peniaze prevzal, len ich nemá, pretože ich použil pre svoju potrebu. Odvolací súd tiež uvádza, že obžalovaný sa k súdenému trestnému činu v prípravnom konaní v celom rozsahu priznal, pri výsluchu bol prítomný jeho obhajca. V rámci svojho výsluchu obžalovaný uviedol, že na psychiatrii liečený nebol, po fyzickej aj psychickej stránke je v poriadku a nič mu nebráni výsluchu. Tvrdenie obžalovaného, že v čase výsluchu v prípravnom konaní sa liečil u psychiatra na depresie, čo ovplyvnilo jeho výpoveď, tak nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Zo spisu navyše vyplýva, že obžalovaný sa v priebehu prípravného konania dvakrát domáhal uzavretia dohody o vine a treste. Dňa 21.1.2020 v rámci preštudovania spisu obžalovaný uvádzal, že ku skutku sa dobrovoľne priznal, uznal svoju vinu, skutok oľutoval, škodu sa poškodeným pokúsi nahradiť (č.l. 56 spisu). Uvedené tvrdenia zopakoval aj dňa 7.2.2020, rovnako v rámci záverečného preštudovania spisu (č.l. 93 spisu). Zo spisu však vyplýva, že medzi prokurátorom a obžalovaným nedošlo k dohode o vine a treste v tejto veci. Ak by obžalovaný trestný čin nespáchal, podľa názoru odvolacieho súdu je nelogické jeho správanie a jeho žiadosť o uzavretie dohody o vine a treste, ktorej dohody sa domáhal dokonca dvakrát, nakoľko podstatou dohody o vine a treste je uzavretie obojstranne výhodnej dohody medzi prokurátorom na jednej strane a obvineným na strane druhej o spôsobe ukončenia trestnej veci, pričom takáto dohoda podlieha schváleniu súdu. Týmto konaním sa obvinený vzdáva práva na prejednanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní a trest sa mu uloží bez dokazovania viny. Odpoveďou na otázky uvedené v § 333 ods. 3 Tr. por. vyjadruje obžalovaný svoju vôľu prijať vinu za skutok zistený výrokom obžaloby a zároveň aj jeho právnu kvalifikáciu bez výhrad. Účelom inštitútu dohody o vine a treste je tzv. dohodnutá spravodlivosť, v rámci ktorej má súd obmedzené možnosti zaoberať sa skutkovým stavom veci.

Treba ďalej zdôrazniť, že súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti, a to každý dôkaz jednotlivo, ale zároveň i v ich súhrne. Pri hodnotení výpovede svedka súd skúma, či je logická, či sa svedok neodchyľuje od svojej skoršej predchádzajúcej výpovede, pričom v prípade odchýlok musí zisťovať, prečo k nim vo výpovedi svedka dochádza. Pri hodnotení dôkazu vychádza z celej výpovede svedka, z rozsahu a závažnosti prípadných rozdielov v jeho výpovediach a z vysvetlenia, prečo k nim došlo. Pravdivosť tvrdení svedka treba posudzovať aj z hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu a „škodiť“ obžalovanému. Pritom nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

Vzhľadom na existujúcu dôkaznú situáciu krajský súd nezistil, že by svedkovia O. I., B. Z. a M. M. vypovedali nepravdu o podstatných okolnostiach súdeného skutku a nezistil ani relevantný motív svedkov na krivé obvinenie obžalovaného.

K výroku o treste

Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu sa nestotožnil so záverom okresného súdu, pokiaľ ide o výmeru trestu odňatia slobody, ktorú za súdenú trestnú činnosť uložil obžalovanému a v celom rozsahu si osvojil argumenty prokurátora o neprimeranosti uloženého trestu okresným súdom z hľadiska jeho prísnosti. Odvolací argument prokurátora, že prvostupňový súd nepostupoval pri ukladaní trestu správne a v súlade so zákonom je dôvodný. Okresný súd pri ukladaní trestu porušil zákon v prospech obžalovaného.

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného neexistuje ani jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 Tr. zák. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že u obžalovaného existuje priťažujúca okolnosť podľa a podľa § 37 písm. m) Tr. zák. (obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený a na túto skutočnosť je možné prihliadať).

Krajský súd na základe odvolania prokurátora zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a sám obžalovanému uložil podľa § 213 ods. 1 Tr. por., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 roky, t.j. na samej hornej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorý odvolací súd považuje za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej a najmä generálnej prevencie; takýto trest podľa názoru krajského súdu aj v plnej miere odzrkadľuje stupeň nebezpečnosti spáchaného činu pre spoločnosť, ako aj možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Iný, miernejší druh trestu, napr. trest odňatia slobody s podmienecným odkladom, v prípade obžalovaného neprichádzal ani do úvahy, pretože bez akýchkoľvek pochybností možno uzavrieť, že u obžalovaného ide o osobu s bohatou kriminálnou minulosťou. Z odpisu z registra trestov je zistiteľné, že doposiaľ bol štrnásťkrát súdne potrestaný najmä za majetkovú trestnú činnosť. Možno uzavrieť, že v osobe obžalovaného ide o nenapraviteľného páchatela, ktorý sa opakovane dopúšťa úmyselnej trestnej činnosti, najmä

majetkového charakteru, a preto u neho možno hovoriť aj o „špeciálnej recidíve“. Bohatá kriminálna minulosť obžalovaného a z nej vyplývajúci evidentný sklon obžalovaného k páchaniu trestnej činnosti charakterizuje jeho osobu ako obtiažne prevychovateľného páchatel'a, u ktorého doposiaľ ukladané tresty ani v jednom prípade nespĺnili svoj prevýchovný účel z hľadiska individuálnej prevencie trestu. Odvolací súd v prípade obžalovaného konštatuje, že takýto druh a výmera trestu obžalovaného v budúcnosti vyvaruje od páchania ďalšej trestnej činnosti, v opačnom prípade musí očakávať ukladanie prísnych nepodmienečných trestov, nie na dolných hraniciach trestných sadzieb.

Je nesporným faktom, že v prípade niektorých odsúdení obžalovaného platí zákonná fikcia neodsúdenia. Zahladenie odsúdenia však neznamená zánik všetkých nepriaznivých účinkov spojených s odsúdením. Existencia odsudzujúceho rozhodnutia totiž uplatnením fikcie neodsúdenia nezaniká, pričom trest, ktorý odsúdený vykonal a ktorý mu bol zahladený, má stále platný právny základ v odsudzujúcom rozhodnutí. Osobitne treba zdôrazniť, že zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia právne zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, ale nie aj sama skutočnosť, že páchatel' trestný čin spáchal.

Odvolací súd v uvedených súvislostiach uvádza, že osobu páchatel'a je potrebné hodnotiť vo všetkých súvislostiach. Pri hodnotení osoby konkrétneho páchatel'a je potrebné posúdiť negatívny alebo pozitívny význam jeho osoby pre hodnotenie nebezpečnosti činu pre spoločnosť, ktorá vyplýva z jeho správania sa v spoločnosti. Nemôže však ísť len o registráciu osobných údajov páchatel'a bez hlbšieho rozboru jeho osobnosti vo vzťahu k ďalším kritériám, ktoré sú rozhodujúce z hľadiska určovania druhu trestu a jeho výmery. V rámci hodnotenia osoby páchatel'a nemožno obísť ani možnosti jeho nápravy, najmä z hľadiska určenia prognóz jeho budúceho vývoja správania, na základe objasnenia jeho osobných vlastností a ich spojitosti so spáchaným trestným činom vrátane vplyvu sociálnej mikroštruktúry. Páchatel'om, ktorí sa opakovane dopúšťajú ďalšej trestnej činnosti, napr. krátko po odsúdení za inú ich trestnú činnosť, treba ukladať nepodmienečné tresty, s náležitým využitím rozpätia zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Krajský súd obžalovaného na výkon trestu zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, pretože v posledných 10-tich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

K výroku o náhrade škody

Krajský súd po preskúmaní výroku o náhrade škody zistil, že tento nezodpovedá stavu veci a zákonu.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu, uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s odvolacou námietskou prokurátora, že obžalovaný prevzal finančné prostriedky od poškodeného O. I., ktoré mal odovzdať M. M. a B. Z.. Je tak nesporné, že ide o peniaze O. I. a nie o peniaze M. M. a B. Z., aj keď im boli určené. Spreneverou finančných prostriedkov teda nezanikla pohľadávka menovaných voči O. I. a nevznikla pohľadávka voči obžalovanému. Menované osoby, resp. dedičia stále môžu požadovať peniaze výlučne od O. I., lebo si svoj záväzok voči nim nespĺnil a nemusí ich zaujímať, že O. I. zveril peniaze, im určené, nespoľahlivej osobe. O. I. sa nemôže zbaviť záväzku tvrdením, že peniaze poslal uvedeným osobám prostredníctvom obžalovaného a nemôže na neho odkázať B. Z., či M. M., aby si od neho peniaze vymáhali. Vzhľadom na uvedené mal preto súd zaviazat' obžalovaného k náhrade škody O. I., ktorý je jediným poškodeným.

V okolnostiach danej veci odvolací súd pripomína, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody je súd viazaný návrhom poškodeného tak, že nemôže priznať poškodenému viac, než koľko požadoval. Ako správne poznamenal obžalovaný v písomných dôvodoch svojho odvolania, poškodený O. I. si v trestnom konaní neuplatňuje nárok na náhradu škody. Na hlavnom pojednávaní poškodený O. I. doslova

uviedol, že, keďže je obžalovaný vo výkone trestu, nežiada náhradu škody, nakoľko je to zbytočné, on rezignoval.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd zrušil napadnutý výrok o náhrade škody, nakoľko okresný súd tým, že rozhodol o povinnosti obžalovaného nahradiť škodu B. Z. a M. M., ktorí nie sú poškodení v súdnej trestnej veci, porušil zákon v § 278 ods. 1 Tr. por. v neprospech obžalovaného.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.